

**Provjera posebnih znanja iz hrvatskoga jezika i matematike za upis u
Prvu gimnaziju**

Avenija Dubrovnik 36, 10 000 Zagreb

Datum: 4. srpnja 2023.

Trajanje: **60 minuta**

Zaporka (prepisati s papirića):

Ispitni materijal sadrži ispitnu knjižicu i list za koncept. Sadržaj lista za koncept **neće** se bodovati.

Ispit se piše kemijskom olovkom kojom se piše **plavom ili crnom bojom**. Dozvoljena je upotreba ravnala ili trokuta.

Za vrijeme pisanja ispita nije dopuštena upotreba džepnoga računala niti tablica s formulama.

U svakome pitanju s višestrukim odabirom nalazi se samo jedno točno rješenje koje je potrebno označiti zaokruživanjem slova a, b, c ili d. Ako zaokružite više odgovora, zadatak se neće priznati.

Na kraju svakoga pitanja upisan je broj bodova kojima se vrednuju odgovori.

U krajnjemu desnom stupcu ispravljač evidentira točnost odgovora i kandidat ga ne popunjava.

OSTVARENI BROJ BODOVA: _____ / 10

Želimo vam uspjeh na ispitu!

HRVATSKI JEZIK

I. Pozorno pročitatje polazni književni tekst, a zatim odgovorite na prvih pet pitanja.

Antun Branko Šimić, Himnos

Miriše grožđe i smilje
Tamo u našem selu...
Posvuda prolazi jesen
U ruhu žutu i bijelu;
Plodove raznosi, daje,
Dariva polja i gaje.

... Tihano došla sam evo
Iz jednih neznanih strana,
U plaštu klasove nosim
I šipke s tananih grana...
Pjevuca tihano, – tiše
I granom smokovom njiše.

Na nebu modrome eno
Sjajna se prelijeva dúga
I svirka flauta bruji
Sred malog zelenog luga...
To himnos jeseni ori –
I šipak i grožđe zori.

1. Koju vrstu stiha prepoznaješ u sljedećem primjeru? *U ruhu žutu i bijelu*

- a) osmerac
- b) deveterac
- c) deseterac
- d) jedanaesterac

	0,25
--	------

2. Koja se stilska sredstva prepoznaju u sljedećem stihu? *I granom smokovom njiše.*

- a) epitet i onomatopeja
- b) asonanca i inverzija
- c) usporedba i hiperbola
- d) aliteracija i metafora

	0,25
--	------

3. Koja se vrsta pjesničke slike prepoznaje u sljedećim stihovima? *Na nebu modrome eno / Sjajna se prelijeva dúga*

- a) akustična (slušna)
- b) gustativna (okusna)
- c) olfaktivna (mirisna)
- d) vizualna (vidna)

	0,25
--	------

4. Kakva je pjesma Himnos A. B. Šimića s obzirom na temu?

- a) lirska domoljubna
- b) lirska pejzažna
- c) lirska misaona
- d) lirska socijalna

	0,25
--	------

5. Zašto je pjesnik pjesmu nazvao himnom?

- a) zato što je razočaran dolaskom jeseni
- b) zato što jesen dolazi iz *neznanih strana*
- c) zato što je vezan za svoje selo
- d) zato što je oduševljen ljepotom jeseni

	0,25
--	------

II. Pitanja koja slijede nisu povezana s polaznim tekstem.

6. Koliko je riječi u sljedećoj rečenici u genitivu? Sve su Helene nestale u kolapsu Rimskog Carstva zajedno s nepravilnim glagolima mrtvih jezika.

- a) jedna
- b) dvije
- c) tri
- d) četiri

	0,25
--	------

7. U kojoj je od sljedećih rečenica zamjenica pogrešno upotrijebljena?

- a) Gledam u tvoju školu.
- b) Volim svoju školu.
- c) Uredili smo našu školu.
- d) Vaša je škola lijepa.

	0,25
--	------

8. Koliko je glagolskih oblika u sljedećoj rečenici u prošlome vremenu? Izašavši iz škole, zapita kamo ide prvi vlak te u njemu častijaše drugove ne tajeći pred njima svoje ljubavi pa ni onda kada mu zbog te ljubavi spočitavahu.

- a) tri
- b) četiri
- c) pet
- d) šest

	0,25
--	------

9. Koja je riječ u sljedećoj rečenici prilog? Cijeloga dana preklinje sina da se vrati u Zagreb jer trenutačno nema novca da ga uzdržava.

- a) dana
- b) sina
- c) Zagreb
- d) trenutačno

	0,25
--	------

10. U kojem su nizu sve riječi pravopisno točno napisane?

- a) cijediljka, korijen, lijep
- b) svjetovi, zvjezdica, donijeti
- c) sjena, mjenjati, snjegovi
- d) dijeliti, odjel, odjelo

	0,25
--	------

11. Koja je kratica za riječ *dekagram* pravopisno točno napisana?

- a) dag
- b) dkg
- c) dag.
- d) dkg.

	0,25
--	------

12. U kojim je oblicima pravilno provedena glasovna promjena?

- a) striko – strici
- b) ljut – ljuči
- c) duga – duzi
- d) knjiga – knjizi

	0,25
--	------

13. U kojem je nizu riječi provedena jotacija?

- a) nizati – nižu, cvijet – cvijeće, sol – solju
- b) djevojka – djevojci, nosorog – nosorozi, peku – peci
- c) majka – majčin, rekoh – reče, stric – stričevi
- d) bačva – bačava, stablo – stabala, igla – igala

	0,25
--	------

14. Koji je od sljedećih nizova napisan u skladu s pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova?

- a) Mletačka republika, srednji vijek, Trg francuske revolucije
- b) Seljačka buna, Hrvatsko zagorje, kršćanstvo
- c) Društvo za zaštitu životinja, Dalmatinska zagora, Renesansa
- d) Europska Unija, Berlinski zid, Most mladosti

	0,25
--	------

15. Koja je od sljedećih rečenica pravopisno točno napisana?

- a) „Sutra je novi dan“, rekla je moja omiljena glumica.
- b) „Sutra je novi dan“ rekla je moja omiljena glumica.
- c) „Sutra je novi dan!“ rekla je moja omiljena glumica.
- d) „Sutra je novi dan!“, rekla je moja omiljena glumica.

	0,25
--	------

16. Koja je od sljedećih rečenica namjerna zavisnosložena rečenica?

- a) S obzirom na to da je padala kiša, nastao je zastoje u prometu.
- b) Kiša je toliko padala da je javni prijevoz stao.
- c) Idem javnim prijevozom kako bih izbjegao gužvu u prometu.
- d) Kiša je dovela do zastoja prometa.

	0,25
--	------

17. U kojoj je rečenici riječ *doktor* u službi atributa?

- a) Doktor Marko Horvat oženio se prošle subote.
- b) Žena doktora Marka nosila je bijelu vjenčanicu.
- c) Marko Horvat naš je poznati doktor obiteljske medicine.
- d) Jučer sam razgovarala s doktorom Horvatom.

	0,25
--	------

18. Koja je rečenica nezavisnosložena sastavna?

- a) Kolač nije najbolji, ali nije ni loš.
- b) U veću posudu dodajte suhe sastojke pa im dodajte orašaste plodove.
- c) Tepsiju zamastite ili stavite papir za pečenje.
- d) Smjesa je osjetljiva, stoga pazite da biskvit ne zagori.

	0,25
--	------

19. Koja je riječ sinonim podcrtanoj riječi? Slatka slutnja ubrza Romeov korak.

- a) predosjećaj
- b) čežnja
- c) misao
- d) želja

	0,25
--	------

20. Koji je od sljedećih tekstova najstarija sačuvana hrvatska tiskana knjiga?

- a) Povaljska listina
- b) Misal po zakonu rimskoga dvora
- c) Vinodolski zakonik
- d) Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisaña

	0,25
--	------

MATEMATIKA

I. U sljedećim zadatcima od ponuđenih odgovora samo je jedan točan. Pri računanju pišite po listu za koncept koji se neće bodovati.

1. Koja je od navedenih nejednakosti ispravna?

- a) $0.5 < \frac{5}{12}$ b) $\frac{33}{10} < 3.1$ c) $2\frac{1}{4} < \frac{20}{7}$ d) $3\frac{2}{5} < 2.47$

	0,25
--	------

2. Čemu je jednak brojevni izraz $(\sqrt{45} - \sqrt{20}) \cdot (\sqrt{20} - \sqrt{5})$?

- a) $\sqrt{5}$ b) 5   c) 15   d) 20

	0,25
--	------

3. Koja od navedenih tvrdnja vrijedi za rješenje jednadžbe $\frac{3}{2} - \frac{4+x}{3} + 2 \cdot \left(\frac{x}{3} - 1\right) = -\frac{1}{6}$?

- a) $x \leq -5$ b) $-5 < x \leq 0$ c) $0 < x \leq 5$ d) $x > 5$

	0,25
--	------

4. Deset radnika obavi neki posao za 15 dana. Za koliko bi dana isti taj posao obavilo šest radnika?

- a) 9   b) 11   c) 19   d) 25

	0,25
--	------

5. Koliko stranica ima pravilni mnogokut kojemu je središnji kut veličine 36° ?

- a) 5   b) 10   c) 15   d) 20

	0,25
--	------

6. Zadan je kvadrat $ABCD$ sa središtem u točki S . Čemu je jednako $\overline{AB} + \overline{SD}$?

- a) $\overline{SA}$ b) $\overline{SC}$ c) $\overline{AD}$ d) $\overline{CS}$

	0,25
--	------

7. Koliko je oplošje pravilne četverostrane prizme čiji obujam iznosi 700 cm^3 , a visina 7 cm ?

- a) 280 cm^2 b) 380 cm^2 c) 480 cm^2 d) 580 cm^2

	0,25
--	------

8. Na ploči su zapisani svi cijeli brojevi x za koje vrijedi $-20 \leq x \leq 20$. Mihael slučajnim odabirom bira jedan od brojeva s ploče. Kolika je vjerojatnost da Mihael odabere pozitivan broj?

- a) $\frac{20}{41}$ b) $\frac{20}{40}$ c) $\frac{21}{41}$ d) $\frac{21}{40}$

	0,25
--	------

II. U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom. Nije potrebno pisati pune rečenice. Pri računanju pišite po listu za koncept koji se neće bodovati.

9. Zbroju kvadrata brojeva -9 i 7 pribrojite količnik brojeva 192 i 3 .

Odgovor: _____

	0,5
--	-----

10. Nakon što je Sara pojela 35% bombona iz pakiranja, ostalo joj je još 26 bombona. Koliko je bombona iz pakiranja Sara pojela?

Odgovor: _____

	0,5
--	-----

11. Napišite jednadžbu pravca koji prolazi točkama $(1, 1)$ i $(-2, -8)$.

Odgovor: _____

	0,5
--	-----

12. Iz posude u kojoj je 1420 g brašna izvadi se 0.11 kg brašna. Koliko je brašna ostalo u posudi? Rezultat izrazite u dekagramima.

Odgovor: _____ dag

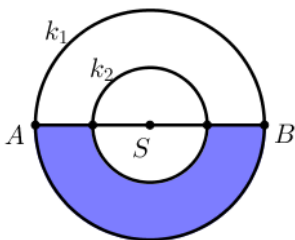
	0,5
--	-----

13. Kolika je duljina stranice romba čije su dijagonale duljina 10 cm i 24 cm?

Odgovor: _____ cm

	0,5
--	-----

14. Na slici su prikazane koncentrične kružnice k_1 i k_2 polumjera duljina 6 cm i 3 cm. Ako je $\overline{AB}$ promjer kružnice k_1 , kolika je površina osjenčanoga dijela kružnog vijenca na slici?

Odgovor: _____ cm^2

	0,5
--	-----

ostvareni broj bodova: _____ / 5